

Quicksan Natuurwaardenonderzoek

Postweg 32 in Saasveld en
Hardenbergerweg 168A in Langeveen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Quickscan Natuurwaardenonderzoek Postweg 32 in Saasveld en Hardenbergerweg 168A in Langeveen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Ad Fontem

Contactpersoon: M. ter Horst

Projectnummer en versie: 987, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 26-01-2017
Ligging projectgebied: Postweg 32 Saasveld & Hardenbergerweg 168A Langeveen		

Correspondentieadres:

Aladnaweg 18

7122 RR Aalten

info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Inleiding.....	5
2 Het plangebied.....	6
2.1 Situering.....	6
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	7
3 Voorgenomen activiteiten.....	8
3.1 Algemeen.....	8
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	8
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	8
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	9
4 Gebiedsbescherming.....	9
4.1 Algemeen.....	9
4.2 Natura 2000-gebied	9
4.3 Natuurnetwerk Nederland.....	10
4.4 Slotconclusie	11
5 Soortenbescherming; het onderzoek.....	12
5.1 Methode	12
5.2 Verwachting.....	13
5.3 Resultaten.....	13
5.4 Toetsingskader	16
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep (beide deelgebieden)	16
5.6 Historische gegevens.....	18
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	18
6 Samenvatting en conclusies	19

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor sloop en herbouw van een woning en de nieuwbouw van een schuur op een perceel aan de Postweg 32 in Saasveld. De schuur mag gebouwd worden in het kader van het zogenaamde schuur-voor-schuur-beleid. Dit houdt in dat elders bestaande schuren gesloopt worden; in dit geval op een perceel aan de Hardenbergerweg 168 in Langeveen. Om de sloop en nieuwbouw mogelijk te maken dient in twee gemeentes een RO-procedure gevolgd te worden. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties. Omdat voorliggend rapport benut zal worden in twee procedures, in twee verschillende gemeenten, zullen beide deelgebieden duidelijk afzonderlijk verwoord worden in voorliggend rapport.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties' als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor het verwonden en doden van de overige beschermde soorten, evenals het vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen en bezette vogelnesten is een ontheffing vereist.

Conclusie deelgebied Hardenbergerweg

Dit deelgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, vleermuis- en vogelsoorten. Vleermuizen benutten het deelgebied uitsluitend als foerageergebied; zij bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties. Sommige grondgebonden zoogdiersoorten bezetten er vaste rust- en voortplantingslocaties en sommige vogelsoorten nestelen in de open schuur.

Voor de grondgebonden zoogdiersoorten met vaste rust- of voortplantingslocaties in het plangebied geldt een vrijstelling voor het 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties' als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteiten leiden dus niet tot wettelijke consequenties als gevolg van de aanwezigheid van deze soorten.

Er nestelen waarschijnlijk ieder voortplantingsseizoen vogels in de open schuur. Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaatsen. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

Conclusie

Mits bezette vogelnesten niet verstoord/vernield worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedsfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden. De Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Conclusie deelgebied Postweg

Dit deelgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, vleermuis-, amfibieën- en vogelsoorten. Vleermuizen en amfibieën benutten het deelgebied uitsluitend als foerageergebied; zij bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties. Sommige grondgebonden zoogdiersoorten bezetten er vaste rust- en voortplantingslocaties en sommige vogelsoorten nestelen in de opgaande beplanting of dichte vegetatie op de grond.

Voor de grondgebonden zoogdiersoorten met vaste rust- of voortplantingslocaties in het plangebied geldt een vrijstelling voor het 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties' als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteiten leiden dus niet tot wettelijke consequenties als gevolg van de aanwezigheid van deze soorten.

Er nestelen waarschijnlijk ieder voortplantingsseizoen vogels in de beplanting. Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaatsen. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

Conclusie

Mits bezette vogelnesten niet verstoord/vernield worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden. De Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

1 Inleiding

Er zijn concrete plannen voor sloop en herbouw van een woning en de nieuwbouw van een schuur op een perceel aan de Postweg 32 in Saasveld. De schuur mag gebouwd worden in het kader van het zogenaamde schuur-voor-schuur-beleid. Dit houdt in dat elders bestaande schuren gesloopt worden; in dit geval op een perceel aan de Hardenbergerweg 168 in Langeveen. Om de sloop en nieuwbouw mogelijk te maken dient in twee gemeentes een RO-procedure gevolgd te worden. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties. Omdat voorliggend rapport benut zal worden in twee procedures, in twee verschillende gemeenten, zullen beide deelgebieden duidelijk afzonderlijk verwoord worden in voorliggend rapport.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Toepasbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten. Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Wet natuurbescherming gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan. Ten tweede wordt aangegeven in deze rapportage op welke wijze de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming vereist is.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden, deelgebied Postweg 32 in Saasveld en deelgebied Hardenbergerweg 168 in Langeveen.

Deelgebied Postweg

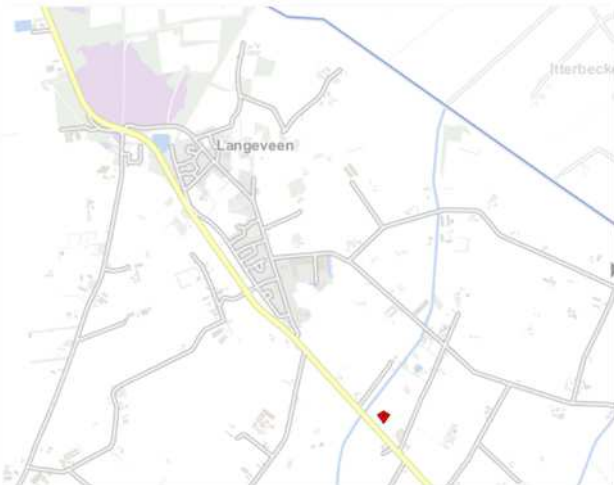
Dit deelgebied is gelegen aan de Postweg 32 in Saasveld, gemeente Dinkelland. Het ligt in het buitengebied, circa 650 meter ten zuiden van de kern Saasveld. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid met de rode marker.

Globale ligging van deelgebied Postweg. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. (bron: PDOK).

Deelgebied Hardenbergerweg

Dit deelgebied ligt aan de Hardenbergerweg 168 in Langeveen, gemeente Tubbergen. Het ligt in het buitengebied, circa 800 meter ten zuidoosten van de kern Langeveen. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid met de rode marker.

Globale ligging van deelgebied Hardenbergerweg. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. (bron: PDOK).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Deelgebied Postweg

Het plangebied bestaat uit een deel van een bestaand erf en bestaat uit bebouwing, agrarisch cultuurland en siertuin met struiken, heesters en scheerhaag. In het plangebied staat een bakstenen woning die gedekt is met gebakken dakpannen. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailopname van deelgebied Hardenbergerweg. Het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid. (Bron: PDOK)

Deelgebied Hardenbergerweg

Het plangebied bestaat uit een deel van een bestaand erf en bestaat volledig uit bebouwing. In het plangebied staan twee schuren; een bakstenen en een houten schuur. Beide schuren zijn gedekt met golfplaten. De houten schuur heeft geen beschoten kap en geen geïsoleerde wanden. Deze schuur is aan de voor- en zijkant open. De bakstenen schuur heeft vermoedelijk een met glas- of steenwol geïsoleerde spouwmuur en dakisolatie van hardschuim. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailopname van deelgebied Hardenbergerweg. De te slopen gebouwen worden met de gele stip aangeduid. (Bron: PDOK)

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van beide schuren in deelgebied Hardenbergerweg en het slopen van de bestaande woning in deelgebied Postweg. In deelgebied Postweg wordt vervolgens een nieuwe woning gebouwd, iets ten zuidwesten van de slooplocatie en wordt een nieuwe schuur gebouwd. Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld in deelgebied Postweg weergegeven.

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld in deelgebied Postweg. (bron: Borgerink Groentechnisch adviesburo)

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Slopen bebouwing in deelgebied Hardenbergerweg en Postweg
- Bouwrijp maken bouwplaats voor woning en schuur in deelgebied Postweg
- Bouwen woning en schuur in deelgebied Postweg
- Aanleggen erfbeplanting in deelgebied Postweg

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, stof en trillingen tijdens de sloop- en bouwfase

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de sloop- en bouwfase geluid, stof en trillingen waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortstondig en zullen niet leiden tot verstoring van beschermde faunasoorten.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedssfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

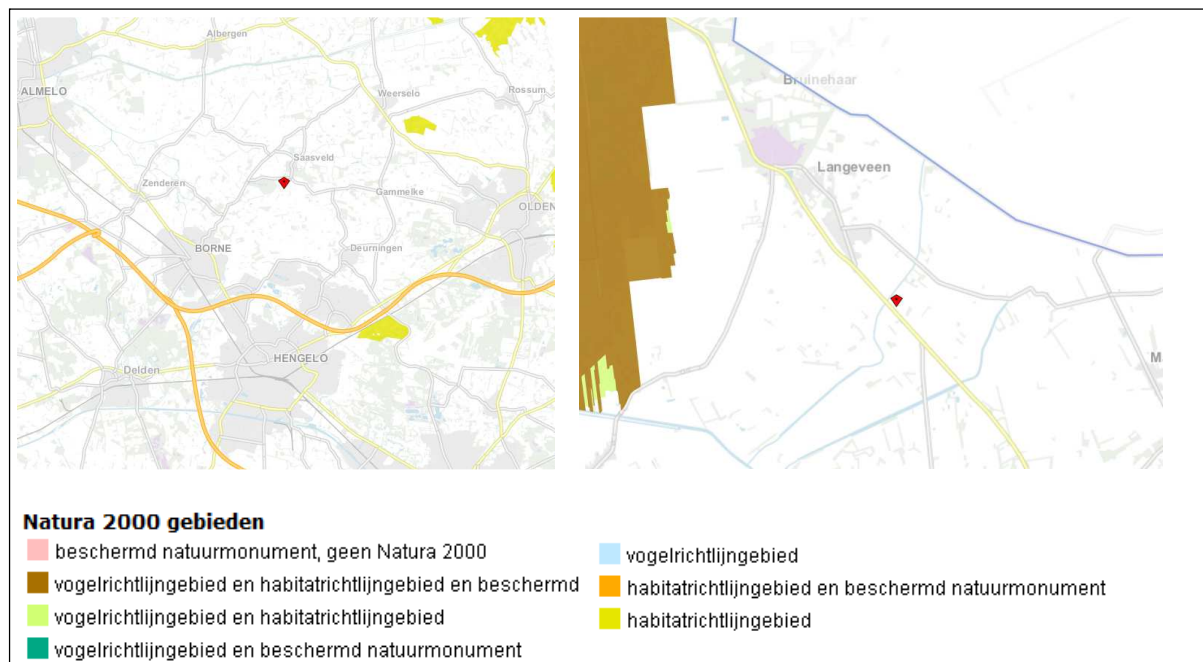
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteiten op beschermd natuurgebied en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied wordt geregeld via de Wet natuurbescherming. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze habitattypen en habitatsoorten in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Geen van de deelgebieden ligt in- of direct naast gronden die tot Natura 2000-gebied behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van de deelgebieden weergegeven.

Ligging van Natura 2000-gebied nabij de deelgebieden. De ligging van de deelgebieden wordt met de rode marker aangeduid; Postweg links en Hardenbergerweg rechts. (bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. Dat betekent dat de voorgenomen activiteiten geen negatief effect hebben op Natura2000-gebied.

Conclusie

De voorgenoemde activiteiten hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswet-vergunning aangevraagd te worden.

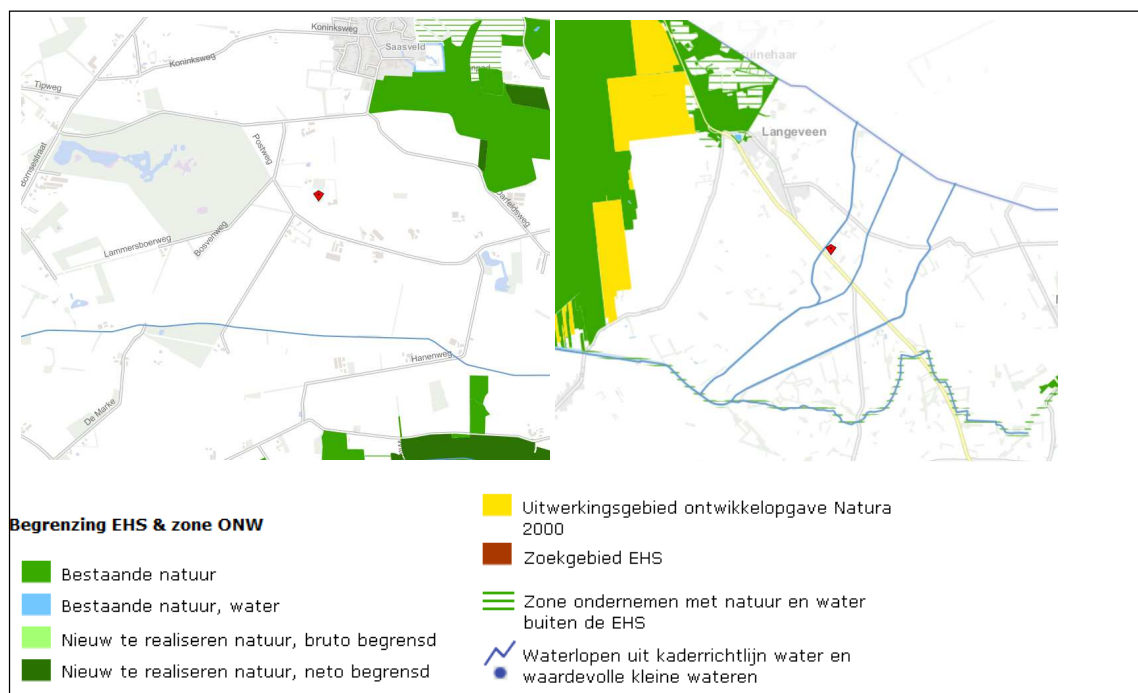
4.3 Natuurnetwerk Nederland

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenoemde activiteit past in het NNN dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN” waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde NNN-spelregels: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het NNN

Geen van beide deelgebieden ligt in- of direct naast gronden die tot het NNN behoren. Op onderstaande kaart wordt de ligging van het NNN in de omgeving van de deelgebieden weergegeven.

Ligging van het NNN en waardevolle wateren nabij de deelgebieden. De ligging van de deelgebieden wordt met de rode marker aangeduid; Postweg links en Hardenbergerweg rechts. (Bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenoemde activiteit is lokaal waardoor de voorgenoemde activiteiten geen negatief effect hebben op gebieden buiten het plangebied, zoals het Nationaal Natuurnetwerk.

Conclusie

De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op het NNN. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

De deelgebieden liggen niet in- of direct naast gronden die tot het NNN of Natura2000-gebied behoren. Vanwege de lokale invloedsfeer hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op deze gebieden. Er is geen nader onderzoek nodig in het kader van gebiedsbescherming en er hoeft geen ontheffing van de Omgevingsverordening Overijssel of Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 2 januari 2017 tijdens de daglichtperiode (vroeg middag) bezocht. De deelgebieden zijn te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. De deelgebieden zijn visueel en auditief onderzocht waarbij gebruikt is gemaakt van een verrekijker (Zeiss 10x40b). Tijdens het veldbezoek zijn de in dit rapport opgenomen foto's gemaakt.

De deelgebieden waren deels bedekt onder een dun sneeuwdek. Deze sneeuwbedekking heeft geen negatieve invloed gehad op de uitvoerbaarheid van het onderzoek. Sneeuwbedekking vormt zelf een fraai middel om pootafdrukken van zoogdieren vast te stellen.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Veldbezoek door ervaren ecoloog¹
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland
- Atlas van de zoogdieren van Nederland
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor floristisch onderzoek omdat sommige planten 's winters moeilijk te vinden en te determineren zijn. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels. De onderzoeksperiode is niet geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogelsoorten vast te stellen, omdat vogels begin januari weinig tot geen territoriumindicerend gedrag vertonen en de meeste zomergasten vertrokken zijn op weg naar hun winterverblijfplaatsen. Op basis van een beoordeling van de landschapsecologische kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden welke vogels mogelijk in het plangebied nestelen.

Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar matig geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Begin januari hebben de meeste vleermuissoorten hun winterverblijfplaats bezet, maar tijdens 'warme' avonden (met temperatuur + 10°C) kunnen sommige vleermuissoorten, zoals de gewone dwergvleermuis, nog wel actief zijn.

Er is onder andere gekeken naar graaf, vaat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen van (grondgebonden) zoogdieren. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor grondgebonden zoogdieren.

¹ Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreide. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks 120-140 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland.

Het plangebied is onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen en (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is gekeken naar aanwezige vleermuizen, uitwerpselen, prooiresten en mogelijke verblijfplaatsen in gebouwen. Daarnaast is de mogelijke functie van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen beoordeeld aan de hand van landschappelijke kenmerken, zoals beplanting en beplantingsvormen.

Amfibieën en reptielen

De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Deze soorten hebben begin januari hun winterverblijfplaats betrokken en bevinden zich in verblijfplaatsen in de grond of onder takkenhopen, bladeren, of stenen. Op basis van landschappelijke kenmerken kan een goede beoordeling gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied voor beschermde amfibieën- en reptielensoorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dag- en nachtvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vlindersoorten omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Vissen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vissoorten omdat functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van overige soorten als beschermde bladmossen, sporenplantenvaren (kleine vlotvaren), haften (oeveraas), kevers en kreeftachtigen (Europese rivierkreeft).

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat onderstaande soortgroepen in het gebied voorkomen:

- Vogels
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen

5.3 Resultaten

Deelgebied Hardenbergerweg

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek aan deelgebied Harderbergerweg beschreven. Alleen soorten die in het plangebied vastgesteld zijn of soorten waarvan het plangebied een essentieel onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels

De stenen schuur vormt een ongeschikte nestplaats voor vogels, maar de open kapschuur vormt een geschikte broedplaats voor soorten als merel, houtduif, holenduif, witte kwikstaart en winterkoning. Tijdens het veldbezoek is een oud merelnest waargenomen (zie foto). Er zijn in dit deelgebied geen huismussen, steen- of kerkuilen vastgesteld. Tot voor enkele jaren geleden nestelden er boerenzwaluwen in de kapschuur. Er zijn op het erf geen huismussen waargenomen en de bebouwing in het plangebied wordt als een ongeschikte nestplaats voor huismussen beschouwd.

Oude nest van een merel in de werktuigenberging.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische grondgebonden zoogdiersoorten als huismuis, huisspitsmuis, bosmuis, steenmarter en bruine rat behoort. Deze soorten benutten het plangebied waarschijnlijk als foerageergebied, terwijl soorten als huismuis, bosmuis en huisspitsmuis mogelijk ook vaste rust- en voortplantingslocaties in de open schuur bezetten. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de steenmarter een vaste rustplaats of voortplantingslocatie in het plangebied bezet. Er zijn geen latrines gevonden en in het sneeuwdek rond de gebouwen zijn geen pootafdrukken gezien.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verschillende vleermuissoorten bezetten bij voorkeur een verblijfplaats in gebouwen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Vleermuizen kunnen zich verbergen achter gevelbetimmeringen, vensterluiken, dakpannen, loodslabben, gaten en kieren in buitenmuren, in spouwmuren, in gaten en kieren in gebintstijlen en op zolders.

Er zijn geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een vaste verblijfplaats in het plangebied bezetten. De te slopen gebouwen worden als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. Potentiële verblijfplaatsen, zoals gevelbetimmeringen, windveren, windvrije zolder, gevel- en nokpannen en vensterluiken zijn in het plangebied niet aangetroffen. De bakstenen schuur heeft vermoedelijk een met steen- of glaswol geïsoleerde spouwmuur welke bij vleermuizen weinig favoriet is. Daarnaast zijn er geen potentiële invliegopeningen, zoals open stootvoegen of ventilatieroosters in de buitengevel aangetroffen. Tenslotte leert ervaring dat vleermuizen doorgaans het hoofdgebouw huizen en stallen en schuren meestal mijden (pers. ervaring auteur).

Foerageergebied

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen foerageren. Gelet op de inrichting van het plangebied heeft het plangebied geen betekenis als foerageergebied.

Vliegroutes

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

Deelgebied Postweg

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek aan deelgebied Postweg beschreven. Alleen soorten die in het plangebied vastgesteld zijn of soorten waarvan het plangebied een essentieel onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van verschillende vogelsoorten. Vogels benutten het plangebied om te foerageren en nestelen vermoedelijk in de bomen, struiken, scheerhaag en dichte vegetatie in de siertuin. Mogelijk nestelen soorten als merel, winterkoning, heggenmus, vink, houtduif en tijtjaf in het plangebied. Er zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen op het erf waargenomen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische grondgebonden zoogdiersoorten als huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis, konijn, mol, vos, konijn, haas, bunzing, steenmarter en bruine rat behoort. Deze soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, terwijl soorten als bosmuis, huisspitsmuis en mol mogelijk ook vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied bezetten. Voorgenoemde soorten bezetten rust- en voortplantingslocaties in holen in de grond.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verschillende vleermuissoorten bezetten bij voorkeur een verblijfplaats in gebouwen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Vleermuizen kunnen zich verbergen achter gevelbetimmeringen, vensterluiken, dakpannen, loodslabben, gaten en kieren in buitenmuren, in spouwmuur, in gaten en kieren in gebintstijlen en op zolders.

Er zijn geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een vaste verblijfplaats in de te slopen woning bezetten. De te slopen woning wordt als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd omdat potentiële verblijfplaatsen, zoals gevelbetimmeringen, windveren, windvrije zolder en vensterluiken niet zijn aangetroffen en de spouw van de woning volgespoten is met isolatie. Soms bezetten individuele gewone dwergvleermuizen een verblijfplaats achter gevelpannen, maar dergelijke hangplekken zijn eenvoudig traceerbaar vanwege uitwerpselen eronder op de grond.

Foerageergebied

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen foerageren. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, is het aannemelijk te veronderstellen dat sommige vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger het plangebied incidenteel en kortstondig benutten als foerageergebied. Deze soorten foerageren rondom de woning en de kronen van opgaande bomen en struiken.

Vliegroutes

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Amfibieën

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de geschikte periode in het jaar om amfibieën te onderzoeken, maar gelet op de inrichting en het gevoerde beheer in het plangebied, is het aannemelijk dat sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander en bastaardkikker de buitenruimte in het plangebied incidenteel benutten als foerageergebied tijdens de nachtelijke uren. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer en de ligging van het plangebied op enige

afstand van geschikte voortplantingslocaties, is de betekenis als foerageergebied voor amfibieën zeer beperkt. Amfibieën bezetten geen vaste rust- of voortplantingslocaties in het plangebied.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten

5.4 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor een deel van de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk verwonden en doden, en het vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk beschadigen of vernielen, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Overijssel van kracht.

Ook gelden er vrijstellingen voor het verbod op verwonden en doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Op het moment van schrijven van dit rapport is er geen goedgekeurde gedragscode van kracht voor de voorgenoemde activiteiten zoals het slopen van bebouwing.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan de sommige soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep (beide deelgebieden)

Vogels

Vogels nestelen in beide deelgebieden. Van de nestelende vogelsoorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaatsen. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in de deelgebieden. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Foerageergebied

Beide deelgebieden hebben een beperkte betekenis als foerageergebied voor vleermuizen, maar deze functie wordt door de voorgenomen activiteiten niet aangetast. De voorgenomen activiteiten leiden niet

tot wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vliegroute

De deelgebieden hebben geen functie als vliegroute voor vleermuizen. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën

Deelgebied Hardenbergerweg behoort niet tot het functionele leefgebied van amfibieën

Amfibieën benutten deelgebied Postweg incidenteel als foerageergebied, maar bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties. Deze functie wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet aangetast en door uitvoering van de voorgenomen activiteiten worden waarschijnlijk geen amfibieën verwond of gedood. Voor de in het plangebied voorkomende amfibieënsoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen (vangen, doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van de vaste voortplantings- en rustplaatsen) in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Grondgebonden zoogdieren

Beide deelgebieden behoren tot functioneel leefgebied van grondgebonden zoogdieren. Grondgebonden zoogdieren benutten de deelgebieden hoofdzakelijk als foerageergebied, maar sommige soorten bezetten er ook vaste rust- en voortplantingslocaties. Voor grondgebonden zoogdiersoorten die een vaste rust- of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen (vangen, doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van de vaste voortplantings- en rustplaatsen) in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling of zijn niet beschermd (bruine rat, huismuis, mol). De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Samenvatting deelgebied Hardenbergerweg

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren; alle functies	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Vogels; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vogels; bezette nesten (geen jaarrond beschermde nesten)	Diverse soorten	Art. 3.1 lid 2, 3.1 lid 2	bebouwing slopen buiten voortplantingsperiode
Vleermuizen; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen en vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting wettelijke consequenties in deelgebied Hardenbergerweg.

Samenvatting deelgebied Postweg

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren; alle functies	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Vogels; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vogels; bezette nesten (geen jaarrond beschermde nesten)	Diverse soorten	Art. 3.1 lid 2, 3.1 lid 2	Beplanting rooien en bebouwing slopen buiten voortplantingsperiode
Amfibieën; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën (vaste verblijf- en voortplantingslocaties)	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen en vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting wettelijke consequenties in deelgebied Postweg.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6 Samenvatting en conclusies

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties' als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor het verwonden en doden van de overige beschermde soorten, evenals het vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen en bezette vogelnesten is een ontheffing vereist.

Deelgebied Hardenbergerweg

Dit deelgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, vleermuis- en vogelsoorten. Vleermuizen benutten het deelgebied uitsluitend als foerageergebied; zij bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties. Sommige grondgebonden zoogdiersoorten bezetten er vaste rust- en voortplantingslocaties en sommige vogelsoorten nestelen in de open schuur.

Voor de grondgebonden zoogdiersoorten met vaste rust- of voortplantingslocaties in het plangebied geldt een vrijstelling voor het 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties' als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteiten leiden dus niet tot wettelijke consequenties als gevolg van de aanwezigheid van deze soorten.

Er nestelen waarschijnlijk ieder voortplantingsseizoen vogels in de open schuur. Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaatsen. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

Conclusie

Mits bezette vogelnesten niet verstoord/vernield worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden. De Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Deelgebied Postweg

Dit deelgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, vleermuis-, amfibieën- en vogelsoorten. Vleermuizen en amfibieën benutten het deelgebied uitsluitend als foerageergebied; zij bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties. Sommige grondgebonden zoogdiersoorten bezetten er vaste rust- en voortplantingslocaties en sommige vogelsoorten nestelen in de opgaande beplanting of dichte vegetatie op de grond.

Voor de grondgebonden zoogdiersoorten met vaste rust- of voortplantingslocaties in het plangebied geldt een vrijstelling voor het 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties' als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteiten leiden dus niet tot wettelijke consequenties als gevolg van de aanwezigheid van deze soorten.

Er nestelen waarschijnlijk ieder voortplantingsseizoen vogels in de beplanting. Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaatsen. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

Conclusie

Mits bezette vogelnesten niet verstoord/vernield worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedsfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden. De Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Bijlagen:
 Bijlage 1. De natuurkalender
 Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming
 Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaïen vochtig/nat grasland												
maaïen droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het 'nee, tenzij principe'

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
bruine kikker	Rana temporaria
gewone pad	Bufo bufo
kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
meerkikker	Pelophylax ridibundus
middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
aardmuis	Microtus agrestis
bosmuis	Apodemus sylvaticus
bunzing	Mustela putorius
dwergmuis	Micromys minutus
dwergpspitsmuis	Sorex minutus
egel	Erinaceus europeus
gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
haas	Lepus europeus
hermelijn	Mustela erminea
huisspitsmuis	Crocidura russula
konijn	Oryctolagus cuniculus
ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
ree	Capreolus capreolus
rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
veldmuis	Microtus arvalis
vos	Vulpes vulpes
wezel	Mustela nivalis
woelrat	Arvicola terrestris

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling geldt in de Provincie Overijssel om ze opzettelijk te doden en/of te verwonden als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Bijlage 3. Fotobijlage

Deelgebied Hardenbergerweg

Deelgebied Postweg

